

Vokabulář webový
—
webové hnízdo k poznání
historické češtiny
Alena M. Černá, Boris Lehečka

53. Šrámkova Sobotka
Sobotka

9. července 2009

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

[Co je Vokabulář webový](#)

[Aktuality](#)

[Vyhledávání](#)

[Listování](#)

[Stč. textová banka](#)

[Zdroje](#)

[Odkazy a kontakty](#)

[Připomínky](#)

Krumlovský sborník, Knihovna Národního muzea, sign. III B 10, s. 320

MLČENIE n.

mlčím'

Slov mudrych lidí pofluchagi viece mlčzenym. nezli wola-
nye knyzeietcsiehé mozy blazny.

26

Verba sapientium audiuntur in silentio, plus quam clamor
principis inter stultos.

Bibl. Cl. Eccl. 9,17

mlčěníe

neutr.
- /modestia/

- DfGloss 364c Modestus ... meszig ... rede messig /9/, stil
364c Modestia ... stilheit /8/ /8/
364c Moderatio ... messunge /8/

Modestus škrowný. <Modestia> mlčěníe. Moderacio škrownost
/doplnil Ryba/,

SlovKlem 64b

mlčěníe n.

*A yarik mlčwi, nemage waby ainy xady
Sfalomunowy pofluchage, kdesz dye: Graas
mlčwinye a caxas mlčzzenye.*

Gesta Romanorum
rkp. březnický, vyd. J. V. Novák

24.11.

AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ

STAROČESKÝ SLOVNÍK

26

*

přepuštěný – při

*

ACADEMIA
PRAHA 2008

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

[Co je Vokabulář webový](#)[Aktuality](#)[Vyhledávání](#)[Listování](#)[Stč. textová banka](#)[Zdroje](#)[Odkazy a kontakty](#)[Přípomínky](#)

Elektronický slovník staré češtiny (ESSČ)

ESSČ je zpracováván pod vedením PhDr. Miloslavy Vajdlové v oddělení vývoje jazyka ÚJČ AV ČR, v. v. i. Zachycuje slovní zásobu češtiny od jejich počátků do konce 15. století, která není zpracována v jiné slovníkové příručce. Vychází z materiálu, který je shromážděn v Ústavu pro jazyk český AV ČR, v. v. i. Část staročeské slovní zásoby *a – netbanlivost* zpracovává *Slovník staročeský* Jana Gebauera (díl I, Praha 1903, díl II, Praha 1916; 2. vydání Praha 1970), část s hesly *na – přepuštěný* obsahuje *Staročeský slovník* (posud sešity 1 – 25, Praha, 1968 – 2004), proto ESSČ začíná písmenem *r* a postupně bude zpřístupňovat slovní zásobu počínající písmeny *ř – m*. Ta staročeská slova, která jsou již zachycena v *Malém staročeském slovníku* (Jaromír Bělič – Adolf Kamiš – Karel Kučera, Praha 1979), ESSČ neuvádí a přímo odkazuje na jeho elektronickou verzi, která je též součástí webového hnízda [Vokabulář webový](#).

Účelem ESSČ je poskytnout uživateli základní informaci o staročeské slovní zásobě. ESSČ zpracovává v plné heslové stati doložené staročeské lexikální jednotky s výjimkou vlastních jmen a názvů. Z lexikálních jednotek přejatých ESSČ zařazuje ty, které jsou evidentně součástí staročeského lexikálního systému, protože přijaly morfologické nebo syntaktické vlastnosti staročeských lexikálních jednotek. Nezpracovávají se tedy cizí lexikální jednotky užitě jako slova citátová.

Lexikální jednotkou se rozumí vnitřně strukturovaná jednotka se svébytnými vlastnostmi formálními i obsahovými (viz *Staročeský slovník. Úvodní stati, soupis pramenů a zkratk*. Praha 1968, s. 20 – 35). Slovo mnohoznačné (polysémní) se pro potřeby slovníku pokládá za jednu lexikální jednotku, slova stejně znějící (homonymní) se uvádějí každé samostatně.

Forma každé lexikální jednotky je rekonstruována do podoby předpokládané k roku 1300. Obsah lexikální jednotky je v plné heslové stati zpracován ve významové struktuře hesla uspořádané tak, aby pokud možno odpovídal předpokládanému významovému vývoji lexikální jednotky.

Plná heslová stať se skládá z heslového záhlaví (podoby heslového slova a tvaroslovné charakteristiky), z údaje o slovtvorné motivaci, z popisu významu, ze závěrečné poznámky a z údaje o autorovi heslové stati (tj. šifry autora).

V heslovém záhlaví ESSČ u každé lexikální jednotky registruje v odůvodněných případech též její hláskové varianty (nikoli pravopisné) a doplňuje je základní tvaroslovnou charakteristikou: u podstatných jmen je uváděno zakončení druhého pádu jednotného (popř. množného) čísla a zkratka gramatického rodu, u sloves zakončení 1. a 3. osoby jednotného čísla přítomného času a zkratka slovesného vidu; ostatní slovní druhy jsou opatřeny obvykle jen zkratkou slovního druhu.

Za morfologickou charakteristikou je případně uvedena slovtvorná motivace. Není-li uvedena, jde buď o slovo nemotivované, nebo autor heslové stati nepovažoval za nezbytné motivaci uvádět.

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

Co je Vokabulář webový

Aktuality

Vyhledávání

Listování

Stě. textová banka

Zdroje

Odkazy a kontakty

Připomínky

Jak citovat

Jak listovat

- ☒ Malý staročeský slovník ([MSS](#))
- ☒ Elektronický slovník staré češtiny ([ESSČ](#))
- ☒ J. Gebauer, Slovník staročeský ([GbSlov](#))
- ☒ Staročeský slovník (sešit 15–25) ([StěS](#))
- ☒ F. Šimek, Slovníček staré češtiny ([ŠimekSlov](#))
- ☒ Heslář listkového materiálu ke StěS ([HesStěS](#))

počet hesel v seznamu:

[A](#) [B](#) [C](#) [Č](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [Ch](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [Ř](#) [S](#) [Š](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#) [X](#) [Y](#) [Z](#) [Ž](#)
[ř](#)
[řa..](#) [řč](#) [ře..](#) [řň](#) [řk](#) [řm..](#) [řu](#) [řv](#)

řad | [MSS](#) | [ŠimekSlov](#) |
 řád | [MSS](#) | [ŠimekSlov](#) |
 řádek | [ESSČ](#) |
 řádné | [ESSČ](#) |
 řádně | [ESSČ](#) |
 řádnivý | [ESSČ](#) |
 řádnost | [ESSČ](#) |
 řádný | [MSS](#) |
 řádobylý | [ESSČ](#) |
 řadovati | [ESSČ](#) |
 řadovník | [ESSČ](#) |
 řadový | [ESSČ](#) |
 řadybylý | [ESSČ](#) |
 Řajtná | [ESSČ](#) |
 řanca | [ESSČ](#) |
 řapec | [ESSČ](#) |
 řápek | [MSS](#) |
 řas | [ESSČ](#) |
 řasa | [MSS](#) |
 řása | [MSS](#) | [ŠimekSlov](#) |

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ... >>

ŘAD

ŘASA

řad m. řada; na řady na úvěr

Zdroj: [Malý staročeský slovník](#)

Poslední změna: 01. 12. 2008

Připomínky

řad m. = poznamenání čárek označujících, co kdo v hospodě vypil

Zdroj: [F. Šimek, Slovníček staré češtiny](#)

Poslední změna: 01. 12. 2008

Připomínky

řád m. řád, pořádek; stav: z chlapieho řáda ze stavu poddaných, hodnost, úřad, ustanovení; řádem za král vzeli jeho podle řádu, řádně, v řád v postavení, v úřad; vedle svého řádu podle svého stavu; na řád po pořádku, jeden po druhém; proti řadu proti pořádku, pl. řady pořádek

Zdroj: [Malý staročeský slovník](#)

Poslední změna: 01. 12. 2008

Připomínky

řád m. = stav, pořádek, — způsob; oddíl; ustanovení, zákon; — týmž řádem = z téhož důvodu, podle téhož ustanovení; po svém řiedě = po svém způsobu

Zdroj: [F. Šimek, Slovníček staré češtiny](#)

Poslední změna: 01. 12. 2008

Připomínky

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

Co je Vokabulář
webový

Aktuality Vyhledávání Listování

Stř. textová
banka

Zdroje

Odkazy a
kontakty

Připomínky

Zdroje Vokabuláře webového

Zdroje Vokabuláře webového

Slovníky

Malý staročeský slovník

[předmluva](#)

[hledání](#)

Elektronický slovník staré češtiny

[předmluva](#)

[hledání](#)

J. Gebauer, Slovník staročeský

[předmluva](#)

[hledání](#)

Staročeský slovník (sešit 15–25)

[předmluva](#)

[hledání](#)

F. Šimek, Slovníček staré češtiny

[předmluva](#)

[hledání](#)

Heslář lístkového materiálu ke StěS

[předmluva](#)

[hledání](#)

Listková kartotéka Jana Gebauera (excerpce)

[předmluva](#)

[hledání](#)

Listková kartotéka Jana Gebauera (prameny)

[předmluva](#)

[hledání](#)

Textové prameny

Staročeská textová banka

[zdroje](#)

[předmluva](#)

[hledání](#)

Základní funkce Vokabuláře webového

- vyhledávání
- listování
- připomínky
- seznam zdrojů

[jednoduché hledání](#) | [pokročilé](#)

slovo*

[Hledej](#)

řadit retrográdně ☐

- ☒ Malý staročeský slovník ([MSS](#))
- ☒ Elektronický slovník staré češtiny ([ESSČ](#))
- ☒ J. Gebauer, Slovník staročeský ([GbSlov](#))
- ☒ Staročeský slovník (sešit 15–25) ([StčS](#))
- ☒ F. Šimek, Slovníček staré češtiny ([ŠimekSlov](#))
- ☒ Heslář listkového materiálu ke StčS ([HesStčS](#))

[Jak citovat](#)

[Jak hledat](#)

[generální heslář \(15\)](#) | [fulltextové hledání \(920\)](#)

slovo	MSS ŠimekSlov
slovočtan	ESSČ
slovočten	ESSČ
slovočtena	ESSČ
slovočtenovaný	ESSČ
Slovoch	ESSČ
slovolest	ESSČ
slovorník	ESSČ
slovořečec	ESSČ
slovořečené umění	ESSČ
slovořečený	ESSČ
slovosad	ESSČ
Slovoš	ESSČ
slovotčený	ESSČ
slovovnice	ESSČ

slovo n. *slovo*; *rčení, výraz; výrok; řeč*: **slovo** učiniti promluvit; **slovo** dokonati domluvit; **krátká slova** stručná řeč; v **tato slova** odpovědě takto, těmito slovy; **vtělené slovo** božie Syn boží, Bůh-Syn; **bráti slova** vybírat; v **náhlém slově** rychle; v **jednom slově** ihned; **mně dobrého slova** přejte slávu, dobrou pověst; **dobré slovo** jmieti mít dobrou pověst; **zlé slovo** hanba; z **slova** podle názoru; **dáti koho v slovo** ohyzdné vydat všanc pomluvám; *heslo; věta; písmeno, hláska*

Zdroj: **Malý staročeský slovník**

Poslední změna: 01. 12. 2008

[Připomínky](#)

slovo n. = *písmeno; výrok*, — v *jednom slově* = *ihned*; — *dobré slovo* *jmieti* = *dobrou pověst míti*; *dáti se na slovo* = *dostati se do lidských řečí*

Zdroj: **F. Šimek, Slovníček staré češtiny**

Poslední změna: 01. 12. 2008

[Připomínky](#)

slovočtan, -a m.

slovočten, -a m.

kdo se zabývá jazykem, zvl. mluvnicí, gramatik

Základní funkce Vokabuláře webového

- **vyhledávání**

- generální heslář × fulltextové prohledávání
- tisk a uložení výsledků do souboru
- pokročilé vyhledávání
- zástupné znaky: *, ?, []
- výběr zdrojů

Základní funkce Vokabuláře webového

- vyhledávání
- **listování**
- připomínky
- seznam zdrojů

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

Co je Vokabulář
webový

Aktuality Vyhledávání Listování

Stě. textová
banka

Zdroje

Odkazy a
kontakty

Připomínky

Zdroje Vokabuláře webového

Slovníky nezapojené do jednotného vyhledávání

Václav Jan Rosa, Thesaurus Linguae Bohemicae

[předmluva](#)

[hledání](#)

Vocabularium Latino-Bohemicum pro usu scholarum nunc demuo
diligenter & accurate editum. – Vokabulář latinský a český, nyní vnově
spravený a rozšířený

[předmluva](#)

[hledání](#)

Jan František Josef Ryvola, Slovář český, to jest slova některá česká jak
od Latinářův, tak i od Němcův vypůjčená, zase napravená a v vlastní
českou řeč obrácená k užívání milovníkův české řeči

[předmluva](#)

[hledání](#)

Jan Václav Pohl, Česko-německý slovník

[předmluva](#)

[hledání](#)

Josef Dobrovský, Deutsch-böhmisches Wörterbuch

[předmluva](#)

[hledání](#)

František Ladislav Čelakovský, Dodavky ke slovníku Josefa Jungmanna

[předmluva](#)

[hledání](#)

Listkové kartoteky

Listková kartotéka Jana Gebauera (excerpce)

[předmluva](#)

[hledání](#)

Listková kartotéka Jana Gebauera (prameny)

[předmluva](#)

[hledání](#)

Textové prameny

Staročeská textová banka

[zdroje](#)

[předmluva](#)

[hledání](#)

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

[Co je Vokabulář webový](#)[Aktuality](#)[Vyhledávání](#)[Stč. textová banka](#)[Zdroje](#)[Odkazy a kontakty](#)[Připomínky](#)

Václav Jan Rosa: *Thesaurus linguae Bohemicae*

[Úvod](#)

Index všech českých hesel

[A](#) [B](#) [C](#) [Č](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [Ch](#) [I](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [Q](#) [R](#) [S](#) [T](#) [Tě](#) [U](#) [V](#) [W](#) [Y](#) [Z](#) [Ž](#) [Z](#)

Strany zdroje: [II/550](#)–[II/588](#)

- [II/551](#) **Chr.** (gest hláhoľ od potřenj, a chrčenj.) *est sonus naturalis. hinc*
- **Chrft.** (hláhoľ prudkého wylýti) *sonus vehementis effusionis.* □ *Item* (prudké wylýti) *vehemens effusio.*
- **Chrftnu, Sing. perf. Fut. act. in præst.** chrftnuľ, chrftň. *Inf.* chrftnauti, (prudce, zprudka wylýti) *vehementer effundere. Ejus perfectum Compositum est, Wychrftnauti. ut wychrftia mu* flkopek wody na hlawu, *effudit ipsi vehementi impetu Scapham aquæ supra caput.*
- **Wychrftnutj, n. part.** wychrftnutý, *part. pafs.*
- **Chruft, est** (hláhoľ od potřenj něčeho [II/552](#) pohnutedlného, twrdého, křechkého, suchého.) *est Sonus ab attritione vel collisione alicujus rei duræ, friabilis, sicca etc. unde.*
- **Chruftjm, Sing. Imp. dup. Sign.** (chruft wydawam, neb činjm) *talem sonum edo, vel facio, qvasi strideo, aut strepo, at non est propriè. strideo enim vel strido, est wrzám. strepo,* fluftjm, flrammotjm, knarren. □ *activ: in præst.* chruftňľ, chruftňti. *construitur cum Instr: ut čím to chruftj?* □ *Neut.* chruftěľ, chruftěti, což ge to chruftěľo.
- **Chruftjwám, Freq.**
- **Chruftjm se, pafs.** něco se tam chruftěľo, (t. chruftěľo)
- **Chruftnu est Fut. perf. verbi chruftjm** [II/553](#) *Sing. et Neut. in præst.* chruftnuľ, chruftň. *Inf.* chruftnauti. něco tu chruftěľo.
- **Chruftlawý, u.** chruftlawý.
- **Zachruftěti, zachruftnauti, Comp. perf.** (drobet chruftěti, chruftnauti) *cætera- Composita non sunt in usu nisi qvis illis opus haberet tunc formare sibi potest secundum Significationem præpositionum.*
- **Chrauft, g. m.** (od chruftu, neb když naň flapne, chruftne. *Item.* Že ani kořti, ani masfa, ani krwe nemá) *Scarabæus.* Mift-, oder Koth-käffer. Rohatý chrauft, (rohác) *Scarabæus cornutus, lucanicus, taurus, Sröter,* [II/554](#) *Schröter.* Wlalký chrauft, (zelená haulenka) *cantharis, Goldkäffer. Meilandischer käffer. Čerwený chrauft, cantharis rubea, rotherkäffer. Smrdochrauft, buprestis, Itinckkäffer, qvallifer.*
- **Chřjft, g. m.** (něco Suchého, co ani masfa, ani krwe nemá) *Meth.* (Suchý wyzábty) *macer, marcidus, dürr.* suchý gako chřjft, gen chřjft t. kořt, a kůže.
- **Chrobák, g. m idem chrauft.**

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

[Co je Vokabulář webový](#)[Aktuality](#)[Vyhledávání](#)[Stč. textová banka](#)[Zdroje](#)[Odkazy a kontakty](#)[Připomínky](#)[Hledat](#)[Procházet](#)

netbavý

adv. přebýval tak netbawie mart. 26?

adv. netbawym na buoh 84c. 4509
(mz) netbawym budem korl. 9^b
(val u) jako netbawie v. 15. 11. 15.
rula netbawie z. 15. 11. 15.
netbawaj netbawie z. 15. 11. 15.

adv. netbawie z. 15. 11. 15.

Šuplík 16/4427 Heslo

Stránky

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

[Co je Vokabulář webový](#)[Aktuality](#)[Vyhledávání](#)[Stř. textová banka](#)[Zdroje](#)[Odkazy a kontakty](#)[Připomínky](#)

mat' do svých katrčí , tu jej žena do nich vstrčí , i svine sě za karnnami jako zlý	pes	prostřed slámy . Přehubené jeho bydlo ! Mohl by raději žvát
sě hvízdati . Bitému psu jedno huol ukaž . Kam vrána letí , tam jie kvákati . Zlý	pes	ani sám snie , ani druhému dá . Zlý/[doplněno] pes/[doplněno]
ina letí , tam jie kvákati . Zlý pes ani sám snie , ani druhému dá . Zlý/[doplněno]	pes/[doplněno]	sám na svůj ocas šteká . Cizie rúcho jako plst drátí . Vie li
ytý lačnému nevěří . Peniez pán , chmel hrdina , oves komoň . Popravil sě jako	pes	v chrústech . Prázdný i vodu měří . Těžce vránu věchtem zať
de v lužě nebo v háji , bude li neučená lájě , stane vepř , nic nedbajě ; ač který	pes	k němu vnočí , vezma ránu i otkočí ; pakli naň vyvrú psy vr
bude svých časův . Bude máte svých dětí nazvaná . Bližní její budú jie protivní .	Pes	ji ukúsne . Bude živa sedmdesát let , přebude li čtyřdecti let
ce jiesti a nemuož jich nasytiti nižádnú krmí . A když bude pln , tehdy tratí jako	pes	a opět zvolá , aby jemu dali jiesti . A tat' se nemoc stává od
líže jest užitečna píti . Morsus De morsu rabidi canis , to jest , když by vsteklý	pes	ukusil anebo co jedovatého . Jest li rána velmi veliká neb ma
du v hromadu a syp mu to v rány , tot' velmi spomáhá takovým ranám . Kohož	pes	ukusí Ten vezmi opich a suol , ztluc to s střiedú bielého chle
opich a suol , ztluc to s střiedú bielého chleba/cheba a zvaž na ránu . Paklit' jest	pes	vsteklý , píz ihned dryák z apateky s vínem aneb s octem . A
ozovité slovo] † i Syna † i Ducha svatého . Nechž tak za tři dni . Kohož vsteklý	pes	ujie Vezmi novú rútu a ztluc ji velmi dobře , a vyždma tu vo
dobře , a vyždma tu vodu , i píti a ten hnís z té rúty vložití na tu ránu , kdež jest	pes	ukusil . O tom a o jiné nemoci Vezmi filky a strdi a to spolu
je řezaného berana , ztluciž to dobře spolu a klad' na tu bolest . Kohož vsteklý	pes	ukusí Vezmi májku , rozetř ji u pivě a vypíž to . Pakli by se
ušené a na prach zetřené a dané víně teplém spomáhá tomu , kohož by vsteklý	pes	ukusil , oči jeho a pysk spálený na prach a tiem prachem zet

doc Flaška z Pardubic, Smil (?); [sbírka přísloví připisovaná Smilu Flaškovi z Pardubic]; konec 14. století; rukopis; Česko; Třeboň, Státní oblastní archiv, A 4 folio 43r
odstavce

Staročeská textová banka

verze 28. 3. 2008

[Předmluva](#)[Zdroje](#)[Jak hledat](#)

Možnosti vyhledávání

☐ rozlišovat velikost písmen

Možnosti zobrazení

- ☒ slovo
☒ komentář
☐ jazyk

☐ struktura textu

50 pozic v kontextu

[Uložit](#)

1 – 24 / 24

ŽIVOT KRISTA PÁNA

hodnověrný svědek David nechť jest připojen, kterýž ku Pánu Bohu volaje, zjevně vyznal, že nebude před obličejem jeho spravedliv učiněn žádný živý. Všickni se uchýlili a neužiteční učinění praví. Zavírka: Následující část odstavce je přeškrtná. Poněvadž Davida máme za svědka, poněvadž jed hříchu cítíme **velký** ...nečitelné slovo v připisku, poněvadž pravost zákona a naši mrzutost spatřujeme, kdo prosím tak sbláznivým jsa smír **36r**čí, že dosti zákonu božímu učiniti může.

V tomto příkladu může poněkud užitek ozdobování spatřín býti, což kdyby o tom mělo šře mluveno býti, z každé té částky opět celá řeč mohla by pojíti. Tak zacházeti i s jinými částkami snešení artikulů, což slove **congeries**. Odkud ne nesnadně mohou souditi studenti, jak veliký oužitek jest této zprávy. Protož užitečnou práci by před sebe vzali, jestliže by za drahý čas se v tom pocvičili. Neb odtud dosáhnou toho, že potom v kázáních svých tyto regule bez dlouhého myšlení na to samy se jim naskýtati budou.

O odpírání smyslu s naším se nesrovnávajícímu

Zpráva taková, jak by měl odpor učiněn býti, má v sobě míti nejprv předložení summy, potom vyzdvižení jí skrze odporující promluvení a potom rozvázání, o čemž napřed. Vlastní místo odporování tehdaž jest, když potvrzení věci se stane, a toho odporování ne vždycky třeba bývá, než když prvé odporný smysl našemu uveden v srdce posluchačů, tehdaž to může učiněno býti. Přístup **36v** sobě k tomu učiniti odkud, že tomu mnozí odporují **etc.** Jako kdyby měl mluvit, že spravedlnosti jest z víry. Nejprv odepře tomu, čemuž, o čemž pohané i židé **židé zde** se domnívali. Pohané mněli, že zákonem přirozeným mohou spravedliví učinění býti. Židé, že z zákona psaného sou ospravedlnění, chlubili se. Tomu odporoval svatý Pavel a dovodil, že ani pohané, ani židé spravedliví nebyli z svých skutkův zevnitřní spravedlností. Takt' jest užitečné v čas potřeby následovati svatého Pavla.

O 3. věci **věci w**: O uhnutí se na stranu

Odstavce ▾		Znaky ▾		Poznámky ▾		Pomůcky ▾		Folio:		Způsob foliace ▾		Bibl. kniha:		kap.:	
L		X		1		2		3		4		5		6	
7		8		9		10		11		12		13		14	
15		16		17		18		19		20		21		22	
Autor		Hemming, Mikuláš													
Titul		Mikuláše Hemminga umění kazatelské													
Datace pramene		1571													
Tiskář															
Misto															
Předloha přepisu															
Typ		rukopis													
Uložení rkp/tisku															
Země		Česko													
Město		Praha													
Instituce		Národní knihovna České republiky													
Signatura		XVII F 40													
Foliace/paginace		1r-51v													
Edice															
Titul															
Editor															
Misto vydání															
Rok vydání															
Strany															
Přepis															
Editor (1)		Fuková, Irena													
Editor (2)															
Editor (3)															
Editor (4)															
Poznámky															
text patří do MNS a středočeského korpusu															
Justin, Bartoloměj, překladatel															

chybějící listy uznati mohl v Pánu.

2. Aby boží slovo důstojně vždycky za pravidlo měl. Tato starost s onou první spojená učiní to, aby bez vysokomyslnosti a milování hadruňků s svatými písmi se obíral a bláznivou všetečností aby se nevynášel, ale raději za pomoc to pokorně žádal, jehož v písmích opravdově hledáš. Činí i toto druhý kus, aby o to se nestaral, což slovem božím zjeveno není. Nebo dosti mítí máš na tom

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

Co je Vokabulář webový

Aktuality

Vyhledávání

Stě. textová banka

Zdroje

Texty začleněné do staročeské textové banky

počet položek: řadit podle: vyhledat:

« < 1 2 3 4 5 6 7 > » (zobrazeno 31– 40 z

☐ zobrazit/skrýt podrobnosti

+ [Alexandreida. Zlomek svatovítský.]; začátek 15. století

– [Havel ze Strahova]: [část pojednání o léčivých vodách]; začátek 15. století

Předloha: rukopis

XI A 27, Česko, Praha, Knihovna Národního muzea v Praze, 1r

Editori elektronické edice: Černá, Alena M.

Zařazení do textové banky: 3. 4. 2008

+ [Naše sestra Jana]; 1. polovina 15. století

Staročeská textová banka

- 986 337 tokenů (838 376 bez interpunkce)
- 73 503 různých slovních tvarů
- texty (tj. i nálezy) jsou řazeny chronologicky
- strukturní značky: nadpisy, odstavce, verše...
- textověkritický aparát: cizí jazyk, znění pramene (u emendací), komentář
- vyhledávání pomocí regulárních výrazů (ve výchozím nastavení bez rozlišování velikosti písmen)

Staročeská textová banka – hledání

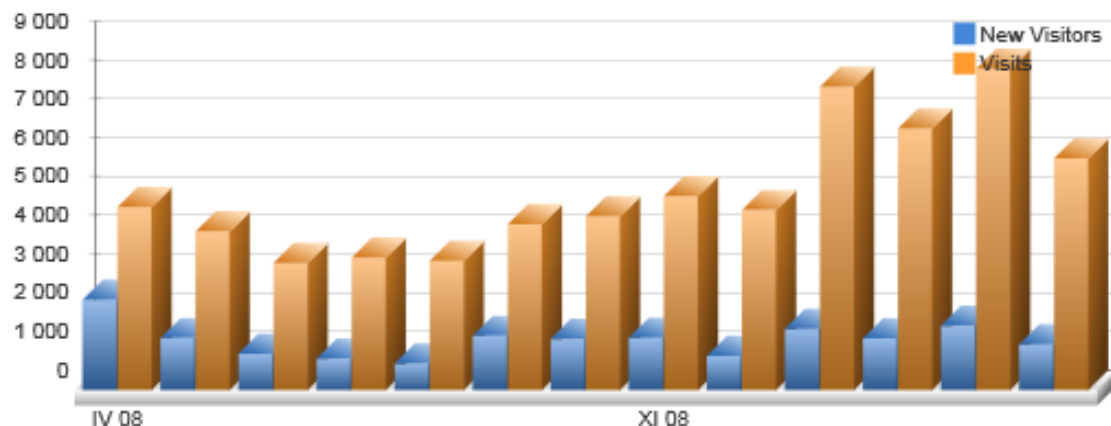
- hledaný výraz v rovných uvozovkách: ""
- . (tečka) = libovolný znak
- * (hvězdička) = libovolný počet opakování předchozího znaku
- .* (tečka + hvězdička) = libovolný počet opakování libovolného znaku
- [] (hranaté závorky) = výskyt jednoho ze znaků uvedených v závorkách
- logické operátory **and** a **or**

Staročeská textová banka – hledání

- "k[eu]" = *ke, ku* (vokalizované varianty předložky)
- "diet[kce].*" = tvary slova *dietko* (dietka, dietcě, dietky, dietek, dietkách, dietkami...)
- "k[eu]" or "k" = *k, ke, ku*
- "k[óů]ž.*" or "kuož.*" = všechny hláskoslovné varianty stč. násloví *kóž-*
- [slovo == ".*.ti"] [slovo == "s[ěei]"] = zvratná slovesa v infinitivu

Monthly Visitors [vokabular.ujc.cas.cz]

Date Range: 27.4.2008 to 27.4.2009

Month	Visits	Unique Visitors	New Visitors	Return Visitors
duben, 2008	4 722	2 325	2 325	0
květen, 2008	4 097	1 694	1 344	350
červen, 2008	3 283	1 294	944	350
červenec, 2008	3 416	1 131	811	320
srpen, 2008	3 339	981	687	294
září, 2008	4 284	1 756	1 400	356
říjen, 2008	4 482	1 758	1 327	431
listopad, 2008	5 002	1 871	1 351	520
prosinec, 2008	4 644	1 292	881	411
leden, 2009	7 829	2 165	1 581	584
únor, 2009	6 753	1 878	1 334	544
březen, 2009	8 293	2 305	1 664	641
duben, 2009	5 985	1 723	1 179	544

Rank Country		Page Views	Visits	Hits	Bandwidth (KB)
1	Czech Republic	745 162 	52 729 	1 824 248 	16 703 716
2	Austria	8 055	511	18 106	157 252
3	United States	5 677	2 696	11 474	104 479
4	Germany	4 629	738	20 118	165 841
5	Slovakia	4 307	634	19 741	191 064
6	Hungary	3 673	115	5 151	50 066
7	Poland	3 002	351	14 613	136 489
8	United Kingdom	2 117	586	5 897	41 473
9	Slovenia	1 883	98	3 245	25 873
10	Russian Federation	1 495	209	2 428	42 746
11	Serbia	841	525	2 672	19 002
12	France	731	217	2 585	18 339
13	N/A	709	67	1 387	15 216
14	China	661	266	888	5 245
15	Canada	656	129	1 758	14 819
16	Netherlands	654	113	1 670	17 660
17	Croatia	523	53	1 838	16 514
18	Bulgaria	509	57	1 051	10 310
19	Vietnam	411	242	501	892
20	Ukraine	411	73	2 204	15 071
21	Albania	403	13	403	281
22	Thailand	330	150	349	488
23	Romania	312	95	598	4 839
24	Japan	311	56	1 491	12 465
25	Spain	296	59	1 442	9 674

Vokabulář webový

Webové hnízdo pramenů k poznání historické češtiny

[Co je Vokabulář webový](#)[Aktuality](#)[Vyhledávání](#)[Stě. textová banka](#)[Zdroje](#)[Odkazy a kontakty](#)[Připomínky](#)

Připomínky k Vokabuláři webovému

Na té
Vokabulě

Poku
skutečno:
Vynasna:
do 14 dn

Jestliž
připomín
Vaší e-m

Prov
provoz V
mravy.

Provozovatel stránek si vyhrazuje právo vyřadit připomínky, které jsou pro provoz Vokabuláře webového zcela nepřínosné či které jsou v rozporu s dobrými mravy.

(max. 2000 znaků)

Jméno:

E-mail: (nezveřejňuje se)

☐ Souhlasím s publikováním připomínky na VW

Odeslat

Jméno:
E-mail:
☐ Souhl

Připom

Připomínky za poslední měsíc

Heslo:

Připomínka: Dobrý den, protože jsem se mj. zabýval významem pojmu vlast od středověku do 20. stol. (2 studie byly publikovány v ČR), a pro jednu konferenci i etymologií slova trpaslík (resp. třípaslek), mám přepsána všechna hesla k těmto slovům z odd. staročeského slovníku. Pokud byste chtěli, mohu Vám je elektronicky poslat. Zdraví Vás a hezké léto přeje Milan Svoboda, Liberec

Autor: Milan Svoboda

Přidáno: 9.7.2008 17:03:00

Vokabulář webový
—
webové hnízdo k poznání
historické češtiny
Alena M. Černá, Boris Lehečka

53. Šrámkova Sobotka
Sobotka

9. července 2009